

Seria 4. Funkcje charakterystyczne

1. Oblicz funkcje charakterystyczne rozkładów dyskretnych:

- 1-punktowy δ_a , $a \in \mathbb{R}$;
- 2-punktowy $p\delta_a + q\delta_b$, $p + q = 1$;
- Poissona, $\mathcal{P}(\lambda)$, $\lambda > 0$;
- geometryczny $\text{Geom}(p)$;
- Bernoulliego $\mathcal{B}(n, p)$.
- ujemny dwumianowy $\mathbf{P}(X = k) = \binom{\alpha+k-1}{k} (1-p)^k p^\alpha$, $k = 0, 1, 2, \dots$, $p \in (0, 1)$, $\alpha > 0$.

2. Znajdź funkcje charakterystyczne rozkładów ciągłych:

- jednostajny $\mathcal{U}([0, a])$, $\mathcal{U}([-a, a])$;
- Cauchy'ego $\frac{1}{\pi} \frac{1}{1+x^2}$;
- Gamma $\Gamma(a, b)$;
- Gaussowski $\mathcal{N}(m, \sigma^2)$.

3. Rozstrzygnij czy następujące funkcje są funkcjami charakterystycznymi i podaj odpowiedni rozkład (w przypadku pozytywnym):

$$a) \cos(t), \quad b) \cos^2(t), \quad c) \frac{1}{4}(1 + e^{it})^2, \quad d) \frac{1 + \cos(t)}{2}, \quad e) (2 - e^{it})^{-1}.$$

4. Udowodnij, że kombinacja wypukła przeliczalnej rodziny funkcji charakterystycznych jest funkcją charakterystyczną.

5. Niech $(X_i)_{i=1}^\infty$ będą niezależne o tym samym rozkładzie, N -niezależna zmienna o rozkładzie Poissona, $\mathcal{P}(\lambda)$. Wyznacz funkcję charakterystyczną $X_1 + X_2 + \dots + X_N$.

6. Niech φ będzie funkcją charakterystyczną pewnego rozkładu. Rozstrzygnąć, czy

$$a) \varphi^2 \quad b) \operatorname{Re} \varphi \quad c) |\varphi|^2 \quad d) |\varphi|,$$

są funkcjami charakterystycznymi.

7. Zmienne X, Y są niezależne, przy czym X oraz $X + Y$ mają rozkłady normalne. Udowodnić, że Y ma rozkład normalny lub jest stała p.n.

8. Zmienne losowe X, Y są niezależne, przy czym X ma rozkład jednostajny $\mathcal{U}(0, 1)$ a Y ma rozkład zadany przez

$$\mathbf{P}(Y = k) = \frac{1}{n}, \quad k = 0, 1, 2, \dots, n-1.$$

Wyznaczyć rozkład zmiennej $X + Y$.

9. Zmienne $X_1, X_2, \dots, X_n$ są niezależne i mają ten sam rozkład, przy czym zmienna $X_1 + X_2 + \dots + X_n$ ma rozkład normalny $\mathcal{N}(0, 1)$. Wyznaczyć rozkład zmiennych X_i .

10. Zmienna losowa X ma rozkład jednostajny $\mathcal{U}(-1, 1)$. Czy istnieje niezależna od niej zmienna Y taka, że rozkłady zmiennych $X + Y$ oraz $\frac{1}{2}Y$ są takie same.

11. Funkcja charakterystyczna zmiennej losowej ma drugą pochodną w zerze. Udowodnij że $\mathbf{E}X^2 < \infty$.

12. Niech X przyjmuje wartości całkowite. Udowodnić, że

$$\mathbf{P}(X = k) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^{-ikt} \varphi_X(t) dt, \quad k \in \mathbb{Z}.$$

13. Twierdzenie Lebesgue'a. Udowodnij, że jeśli X jest zmienną losową o rozkładzie ciągłym, to $\varphi_X(t) \rightarrow 0$, gdy $|t| \rightarrow \infty$.